

Porsgrunn kommune

Gjeldsrapport - august 2026

Innholdsfortegnelse

Forbehold

Side	Sidetall
Nøkkeltall I	3
Nøkkeltall II	4
Finansreglement I	5
Finansreglement II	6
Rentebindingstid	7
Kapitalbindingstid	8
Forfall kommende 12 mnd.	9
Renteekspontert gjeld	10
Renteprognoose	11
Utvikling i nøkkeltall	12
Fordeling av motparter og produkter	13
Utvikling lånegjeld	14
Opptak nye lån og refinansieringer	15
Markedskommentar	16
Markedsdata	17
Stamdata	18
Ordliste	19

Denne rapporten er utarbeidet av Bergen Capital Management AS (heretter BCM) i samsvar med forskrift om finansforvaltning og kundens reglement for finansforvaltning. Rapporten baserer seg på kilder som vurderes som pålitelige, men BCM garanterer ikke at informasjonen i rapporten er presis eller fullstendig.

Uttalelsene i rapporten reflekterer oppfatninger på det tidspunkt rapporten ble utarbeidet, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten varsel.

Denne rapporten skal ikke forstås som et tilbud eller anbefaling om kjøp eller salg av finansielle instrumenter. BCM påtar seg intet ansvar for verken direkte eller indirekte tap eller utgifter som skyldes forståelsen av og/eller bruken av denne rapporten.

Denne rapporten er kun ment å være til bruk for våre kunder, ikke for offentlig publikasjon eller distribusjon, men BCM tar dog ingen forbehold om kunders eventuelle offentliggjøring. Ansatte i BCM kan eie verdipapirer i selskaper som er omtalt i rapporten, og kan kjøpe eller selge slike verdipapirer iht. selskapets gjeldende retningslinjer.

Rapporten er utarbeidet på et gitt tidspunkt, rentevilkår og risiko kan ha endret seg etter rapporteringsdato.

Historiske rentevilkår i porteføljer forvaltet av BCM er ingen garanti for fremtidig rentevilkår. Fremtidige rentevilkår vil blant annet avhenge av markedsutviklingen, konkurranseutsetting, kundens risikoramme, samt kostnader ved lån/verdpapirer.

Rapporten inneholder kun gjeld som er forvaltet av BCM. Rapporten er utarbeidet på basis av opplysninger fra långivere, Stamdata og kunde. BCM kan ikke ta ansvar for riktigheten av informasjonen oppgitt fra tredjeparter. Ved reproduksjon eller annen bruk av rapporten bør rapporten i sin helhet vedlegges.

BCM vil sjekke av status mot kundens finansreglement ved rapportering. Men BCM oppfordrer kunden til å foreta nødvendige kontroller, da det er kunden selv som er ansvarlig for at gjeldsporteføljen er i henhold til vedtatt reglement. Dersom BCM ikke mottar innvendinger mot rapporten innen 10 virkedager etter utsendt rapport anses rapporten som korrekt og akseptert av kunden.

BCM mottar ikke returprovisjon eller tilskyndelser fra tredjeparter og selskapets eneste inntektskilde er kunden.

Nøkkeltall	31.08.2026	31.08.2025	Forklaring
Totalgjeld	4 595 775 333	4 700 710 952	Viser samlet lånegjeld ved utløpet av rapporteringsperioden. Inkluderer alle lån som er gjengitt i stamdataoversikten.
Rentebindingstid (år)	1,38	1,51	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige rentebindingstid. Tallet viser hvor lenge renten på sertifikat, lån og obligasjoner i porteføljen er fast.
Vektet gjennomsnittsrente (%)	4,18	4,06	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kupongrente, effektiv rente vil avvike noe. Ved sammenligning mot referanserente må det tas hensyn til durasjon og rentesikringsstrategi.
Kapitalbinding (år)	3,27	3,51	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kredittbinding. Tallet viser hvor lang tid det i gjennomsnitt tar før renter, avdrag og hovedstol er nedbetalt eller forfalt til betaling. Desto høyere tall, desto mindre refinansieringrisiko har porteføljen alt annet like.
Andel grønne lån	-	-	Nøkkeltallet viser andel lån og obligasjoner med grønn rente.

Nøkkeltall	31.08.2026	31.08.2025	Forklaring
Derivat volum (% av gjeld)	5,22 %	5,11 %	Andel derivater (rentebytteavtaler, FRA, etc.) (%) i forhold til lånevolum.
Rentebinding under 1 år	57,27 %	58,99 %	Andel forfall av rentebinding kommende år, dette nøkkeltallet viser hvor stor andel av porteføljen som har renteregulering innenfor det nærmeste året.
Kapitalbinding under 1 år	35,50 %	37,46 %	Andel forfall kommende år, dette nøkkeltallet viser hvor stor andel av porteføljen som kommer til forfall innenfor det nærmeste året.
Rentesensitivitet (1% økning)	26 322 153	27 727 510	Estimat på økt rentekostnad ved 1 % - poeng økning i det generelle rentenivået (total gjeld x Rentebinding under 1 år x 1 %). Viser hvor mye porteføljens rentekostnad kommer til å øke med p.a. 1 år frem i tid ved 1%- poeng økning i det generelle rentenivået.

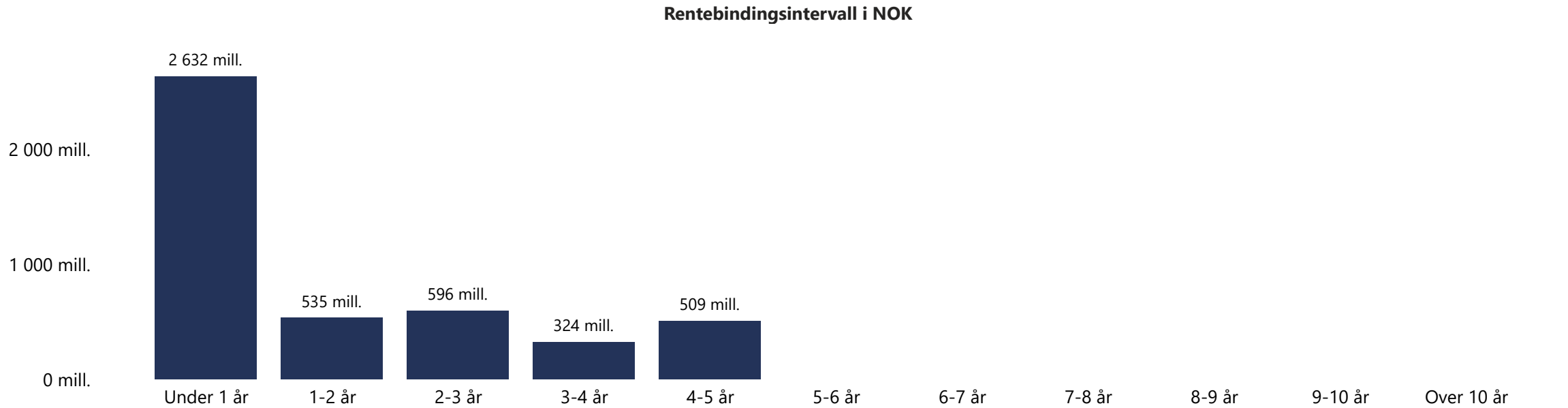
Nøkkeltall	31.08.2026	Finansreglement	Kontroll
Rentebinding under 1 år	57,27 %	Min. 33%	OK
Rentebinding over 1 år	42,73 %	Min. 33%	OK
Vektet rentebindingstid (år)	1,38	0.5 - 5	OK
Kapitalbinding under 1 år	35,50 %	Maks. 50%	OK
Vektet kapitalbindingstid (år)	3,27	Bør være over 1	OK
Største lån	9,68 %	30 %	OK

* Krav knyttet mot renteeksponert gjeld

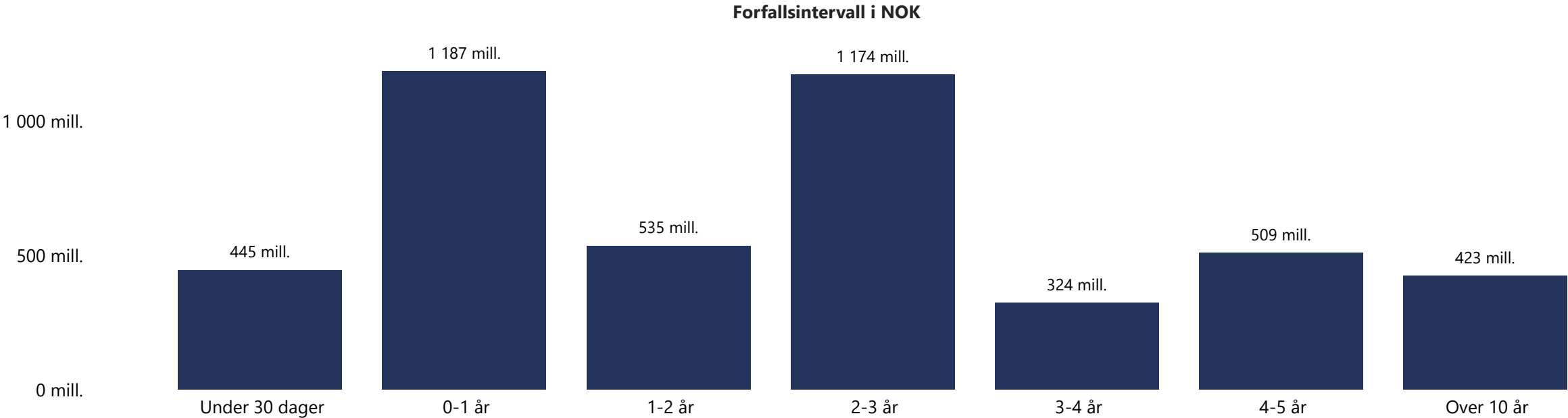
*Tall i parentes i kontrollkolonnen er knyttet mot netto renteeksponert gjeld

Finansreglement	Kontroll
Det kan kun tas opp lån i norske kroner	OK
Det skal innhentes minst 2 eller 3 konkurrerende tilbud fra aktuelle långivere	OK
Refinansieringsrisikoen skal reduseres ved å spre tidspunkt for renteregulering/forfall	OK
Lån kan tas opp som åpne serier (rammelån) og uten avdrag (bulletlån)	OK
Det er adgang til å legge ut lån i sertifikat- og obligasjonsmarkedet	OK
Kommunen har anledning til å ta i bruk rentebytteavtaler (renteswap) som rentesikringsinstrument	OK

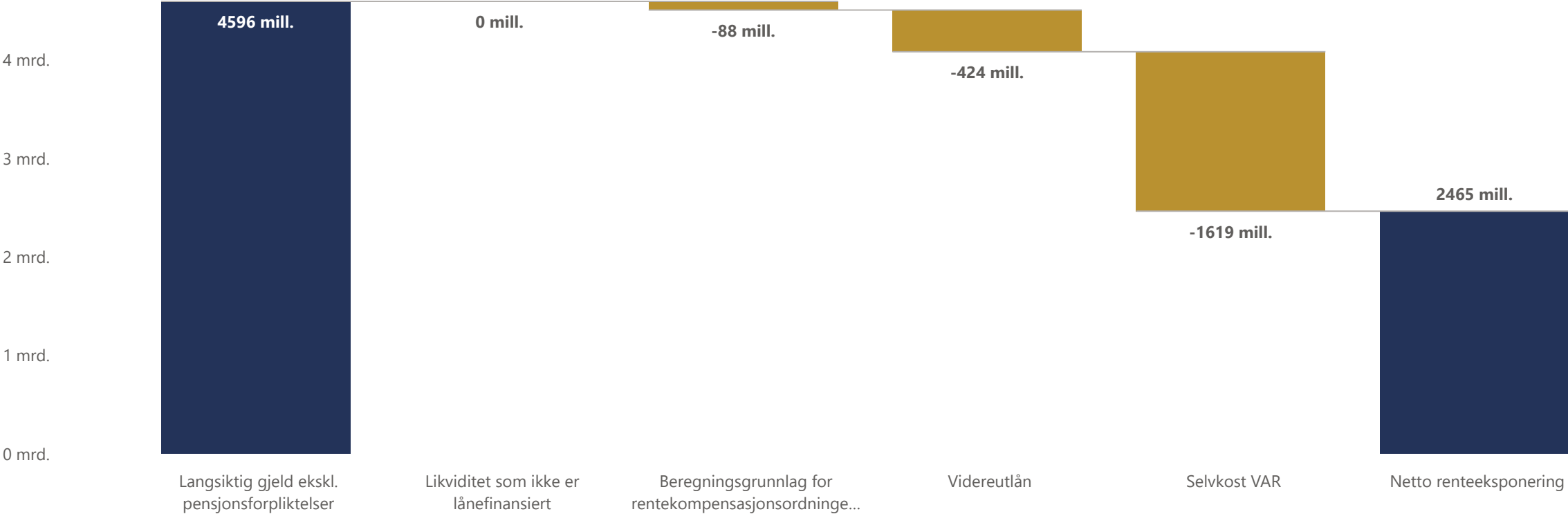
Intervall	Pålydende NOK	Rentebindingstid	Andel	Akkumulert andel	Økning i rentekostnad ved 1 % renteøkning
0 til 1 år	2 632 215 333	0,09	57,27 %	57,27 %	26 322 153
1 til 2 år	535 300 000	0,17	11,65 %	68,92 %	31 675 153
2 til 3 år	596 000 000	0,37	12,97 %	81,89 %	37 635 153
3 til 4 år	323 660 000	0,25	7,04 %	88,93 %	40 871 753
4 til 5 år	508 600 000	0,51	11,07 %	100,00 %	45 957 753
Over 5 år	-	-	-	100,00 %	45 957 753
Hele porteføljen	4 595 775 333	1,38	100,00 %	100,00 %	45 957 753

Forfallsintervall	Pålydende NOK	Kapitalbindingstid	Andel	Akkumulert andel
0 til 1 år	1 631 722 996	0,16	35,50 %	35,50 %
1 til 2 år	535 300 000	0,17	11,65 %	47,15 %
2 til 3 år	1 173 500 000	0,66	25,53 %	72,69 %
3 til 4 år	323 660 000	0,25	7,04 %	79,73 %
4 til 5 år	508 600 000	0,51	11,07 %	90,80 %
Over 5 år	422 992 337	1,53	9,20 %	100,00 %
Hele porteføljen	4 595 775 333	3,27	100,00 %	100,00 %

Navn	Lånenummer	Hovedstol	Forfallsdato	Rente	Motpart
Porsgrunn - DNB - Sertifikat 4 mnd.	NO0013751545	445 000 000	15. september 2026	4,5680	DNB
Porsgrunn - DNB - Sertifikat 6 mnd.	NO0013759928	383 000 000	25. februar 2027	4,8240	DNB
Porsgrunn - Danske - FRN obligasjon	NO0013508358	290 183 000	17. mars 2027	4,8550	Danske Bank
Porsgrunn - KBN - Fast - 19.04.27	20230099	273 000 000	19. april 2027	3,9100	KBN
Porsgrunn - Danske Bank Markets - Swap 2	12046189FO-78079	0	21. juni 2027	4,5500	Danske Bank
Porsgrunn - Danske - Fast - 21.06.27	NO0010367535	240 000 000	21. juni 2027	5,0600	Danske Bank
Porsgrunn - Danske Bank Markets - Swap 2	12046189FO-78079	0	21. juni 2027	5,1900	Danske Bank

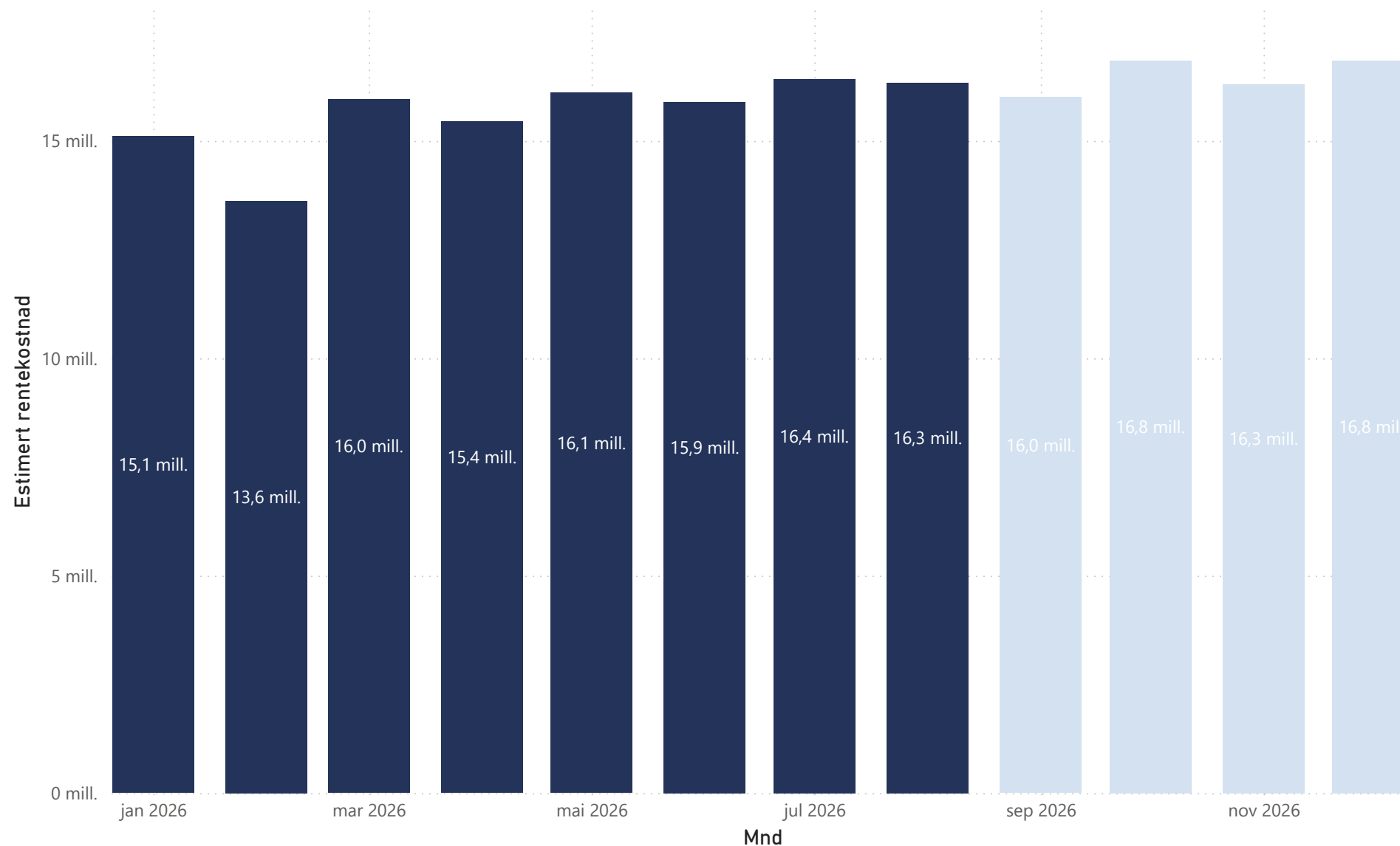

	Pålydende NOK	% av netto renteeksponering	I % av brutto gjeld	Rentebinding
Netto renteeksponering	2 464 789 000	100,00%	53,63 %	2,58
Andel fastrente (rentebinding > 1 år)	1 963 560 000	79,66 %	42,73 %	
Andel gjeld med renterisiko	501 229 000	20,34 %	10,91 %	

Kilde: BCM (langsiktig gjeld, likviditet og videreutlån), KOSTRA per juni 2026 (det kan forekomme feil i kommunens innrapporterte tall til KOSTRA)
Dersom kommunen har krav til renteeksponert gjeld i finansreglementet, er kommunens egne tall benyttet
Dersom likviditet som ikke er lånefinansiert har verdi 0 vil netto renteeksponering tilsvare renteeksponert gjeld

Estimerte rentekostnader for inneværende år

Periode ● Historisk ● Prognose

Estimerte rentekostnader er lånerente multiplisert med hovedstol for hvert lån. For prognoseperioden er andel flytende gjeld justert for endringer i 3 mnd. NIBOR basert på siste tilgjengelige pengepolitiske rapport fra Norges Bank.

Estimert kalkylerente for selvkost er kalkulert basert på 3 mnd. NIBOR-prognose fra Norges Bank + 0,70%.

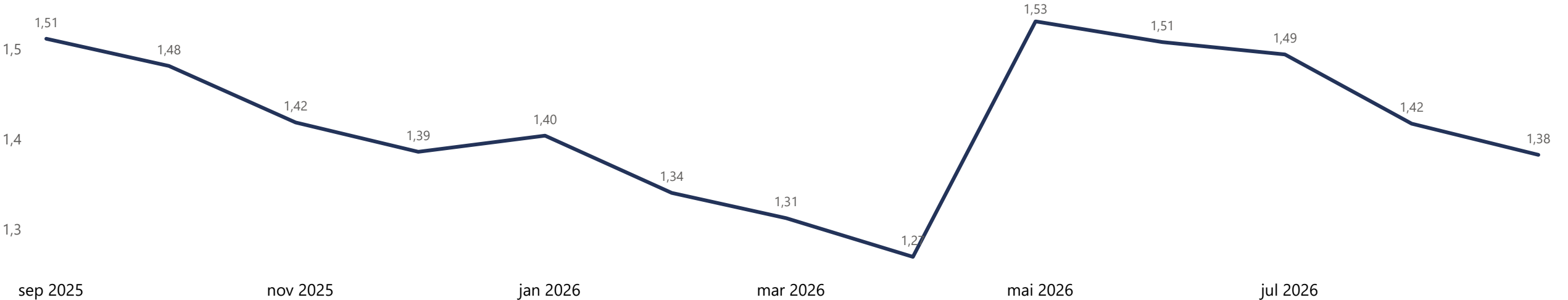
Total estimert rentekostnad for 2026

191 mill.

Estimert kalkylerente for selvkost 2026

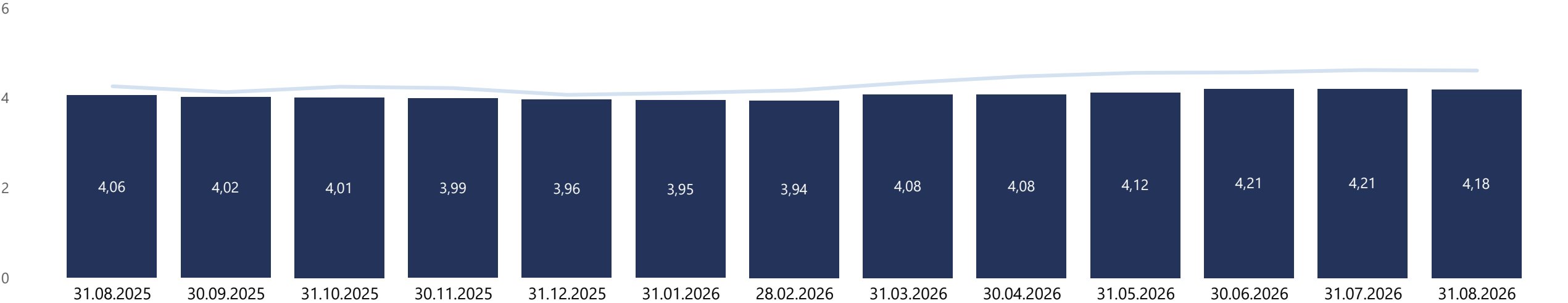
5.25 %

Rentebindingstid (år)

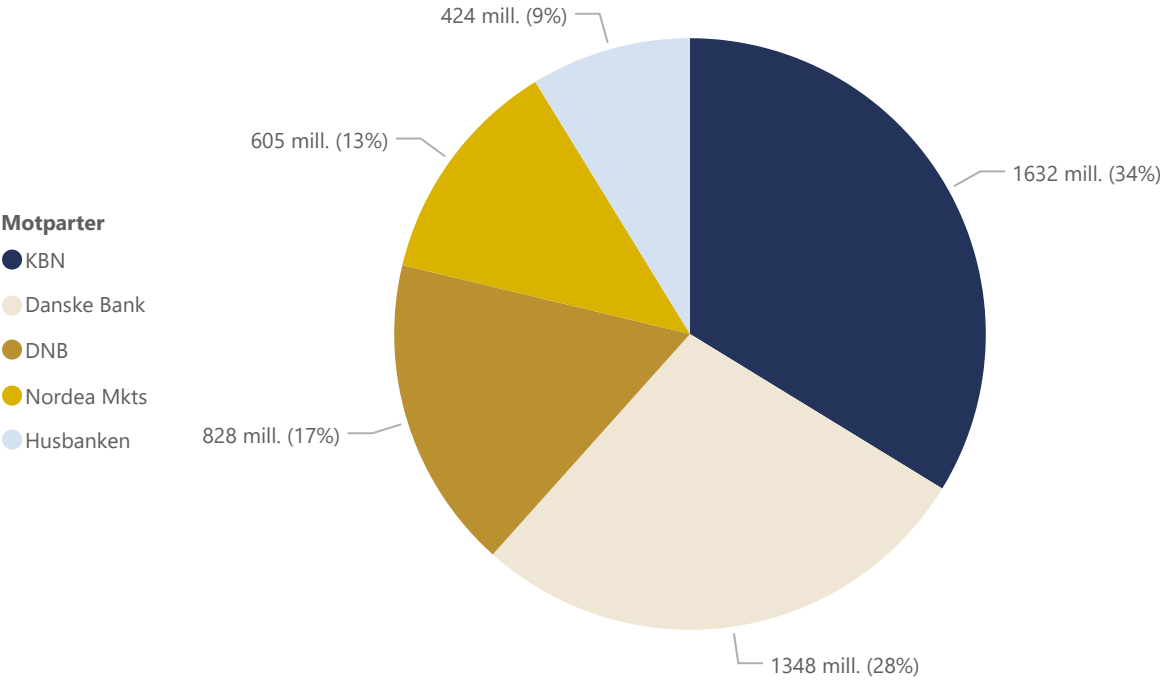

Gjennomsnittrente

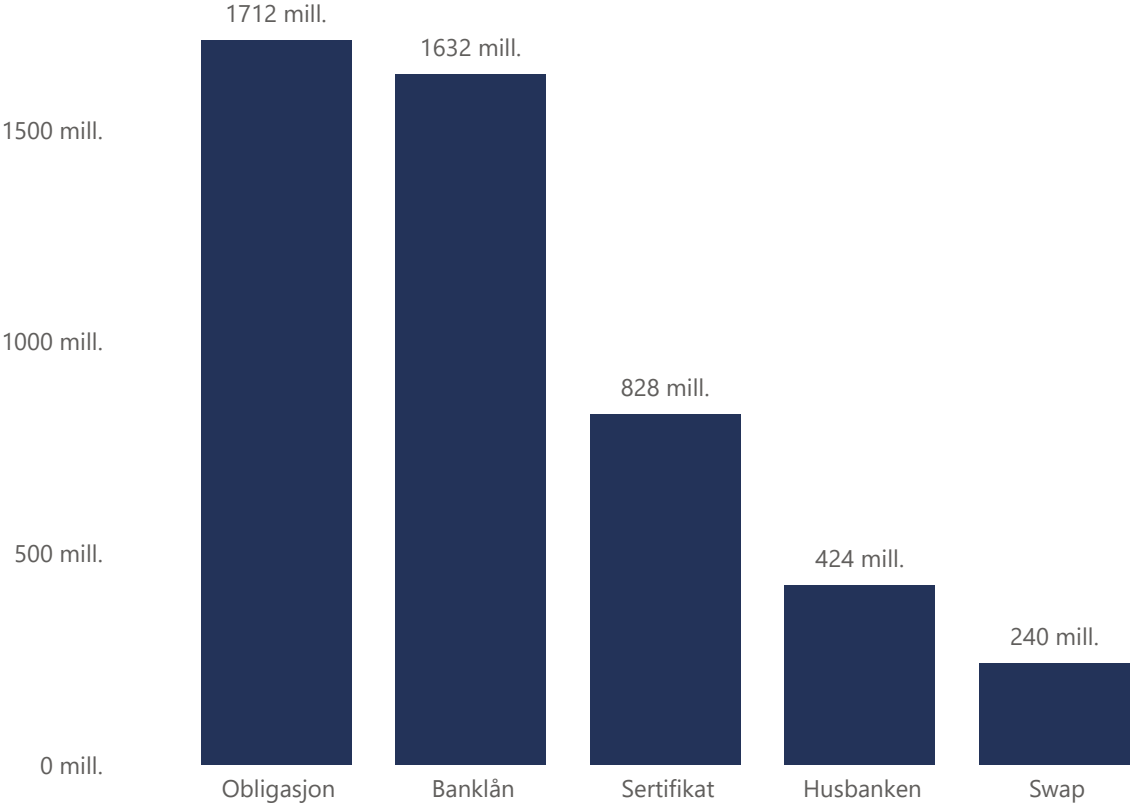
● Gjennomsnittrente ● NIBOR3M

Gjeld fordelt på ulike motparter

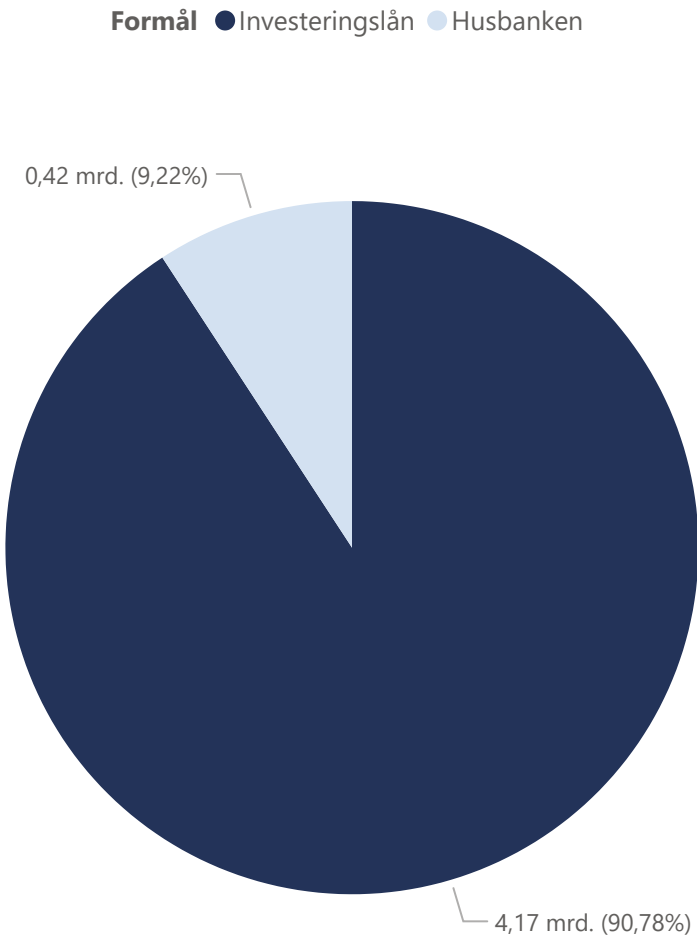

Gjeld fordelt på ulike produkter

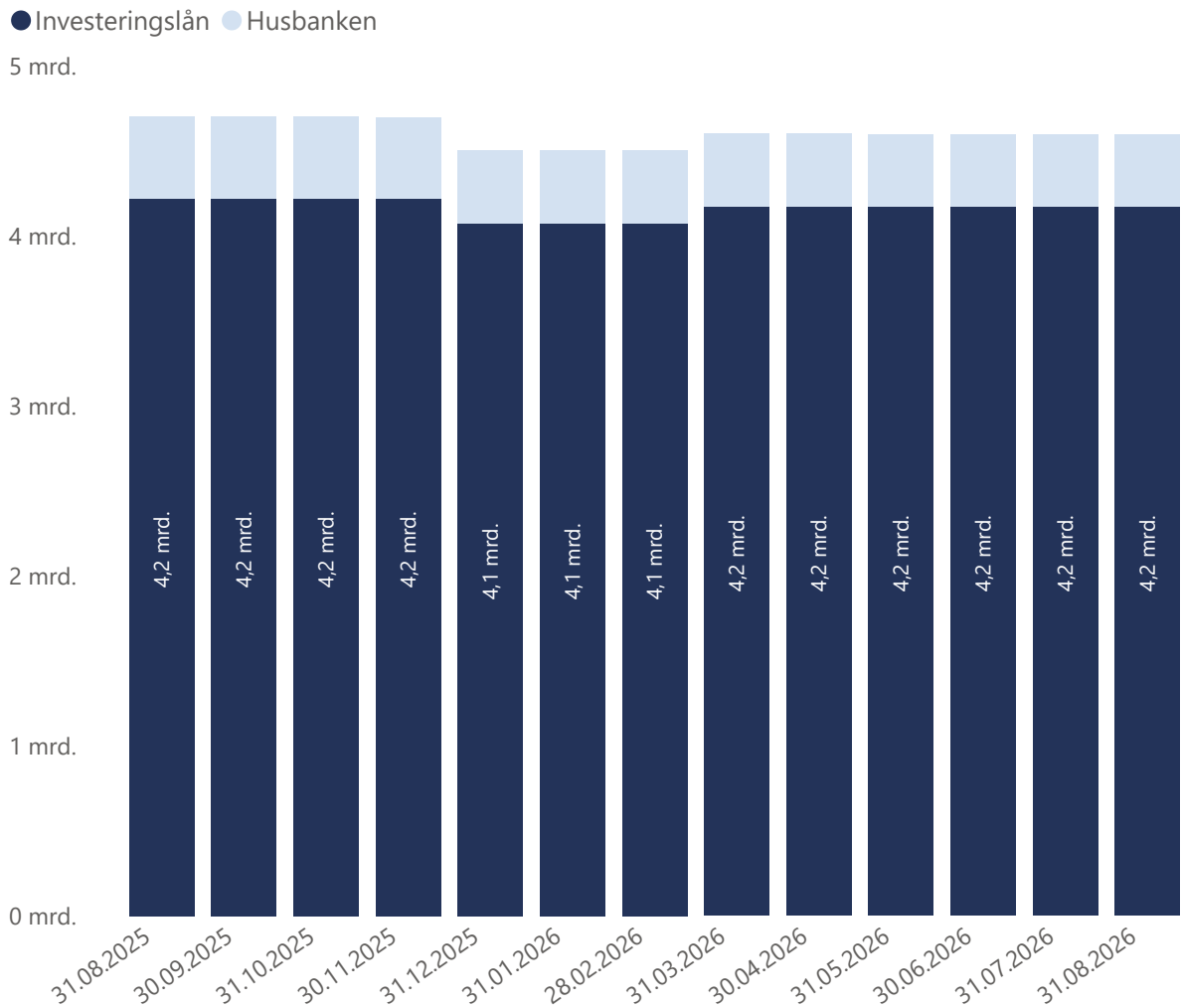

* Dersom kommunen har rentebytteavtaler (Swap) vil dette fremkomme som et positivt tall - men det bidrar ikke til økning av totalt gjeldsvolum.
* Rentebytteavtaler vil også hensynstas i kakediagrammet

Fordeling mellom investerings- og husbanklån

Utvikling lånegjeld

Ny motpart	Dato	Beløp	Rente	Forfall	Lånenummer	Kommentar
Husbanken	1. mars 2026	539 996	4,0780	1. april 2027	11497957	
Husbanken	1. mars 2026	3 021 089	4,0580	1. januar 2038	11520493.20	
Husbanken	1. mars 2026	4 957 738	4,0780	1. desember 2038	11524347.20	
Husbanken	1. mars 2026	5 179 716	4,0780	1. januar 2040	11528873.20	
Husbanken	1. mars 2026	5 282 212	4,0780	1. januar 2040	11528873.30	
Husbanken	1. mars 2026	6 808 108	4,0780	1. mai 2048	11539824	
Husbanken	1. mars 2026	8 261 650	4,0780	1. juli 2039	11528873.10	
Husbanken	1. mars 2026	8 903 943	4,0580	1. juli 2037	11520493.10	
Husbanken	1. mars 2026	9 580 948	4,0780	1. juni 2038	11524347.10	
Husbanken	1. mars 2026	9 766 012	4,0780	1. desember 2045	11532184.20	
Husbanken	1. mars 2026	10 007 332	4,0780	1. november 2046	11534981.20	
Husbanken	1. mars 2026	11 987 210	4,0580	1. november 2036	11516691	
Husbanken	1. mars 2026	14 680 032	4,0780	1. juni 2045	11532184.10	
Husbanken	1. mars 2026	22 876 713	4,0780	1. mai 2046	11534981.10	
Husbanken	1. mars 2026	40 837 371	4,0780	1. april 2049	11541607	
Husbanken	1. mars 2026	45 372 918	4,0780	1. mai 2047	11537686	
Danske Bank	3. mars 2026	367 000 000	4,7880	5. mars 2029	NO0013736157	Refinansiering av NO0013577650 + 100 mill i nytt låneopptak Lånet ble gjort som en 3 års FRN obligasjon basert på de gode nivåene i dette markedet. En lengre løpetid bidrar også til spredning i forfallsstrukturen.
Nordea Mkts	30. april 2026	308 600 000	4,8340	30. april 2031	NO0013741819	Refinansiering av NO0012740283. 5 års fastrente ble valgt for å øke andelen fastrente i porteføljen av hensyn til minimumskravet i reglementet.
DNB	15. mai 2026	445 000 000	4,5680	15. september 2026	NO0013751545	Refinansiering av NO0013233148. Lånet er det største i kommunens portefølje og ble derfor lagt kort slik at man kan vurdere å trekke ut årets avdrag her i høst. 4 mnd sertifikatene er også godt priset sett mot referanserenten.
DNB	25. august 2026	383 000 000	4,8240	25. februar 2027	NO0013759928	Refinansiering av 20230268. 6 mnd sertifikat ble valgt for å skyve nytt forfall ut i 2027 og dermed unngå refinansiering sent på året.

Markedskommentar

31.08.2026

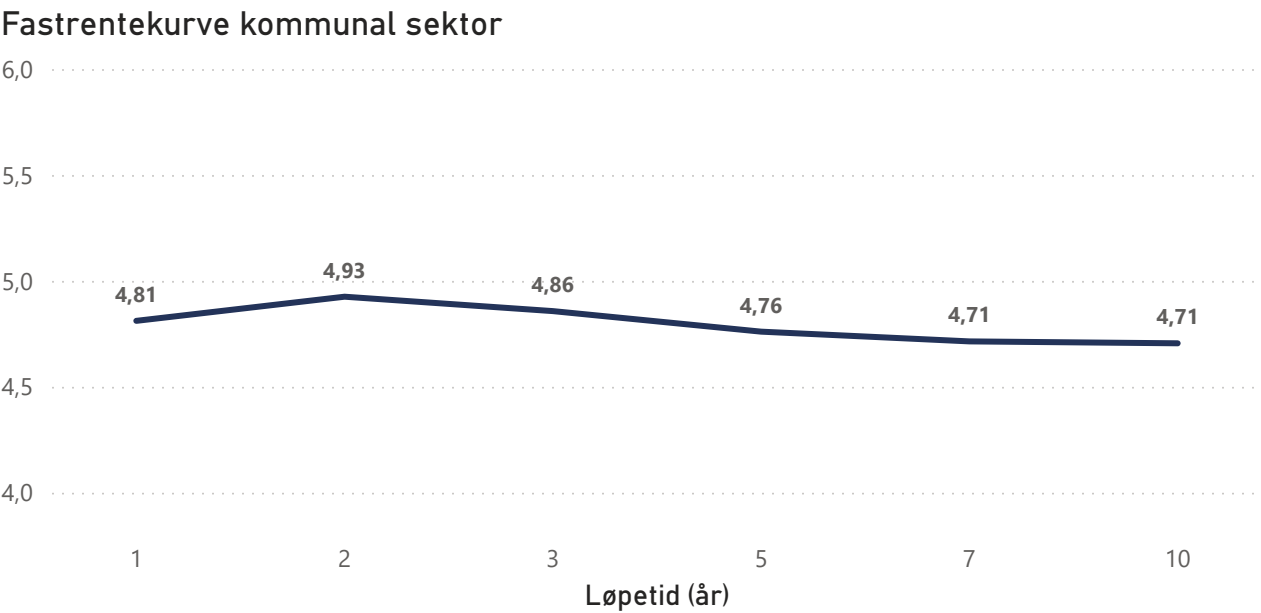
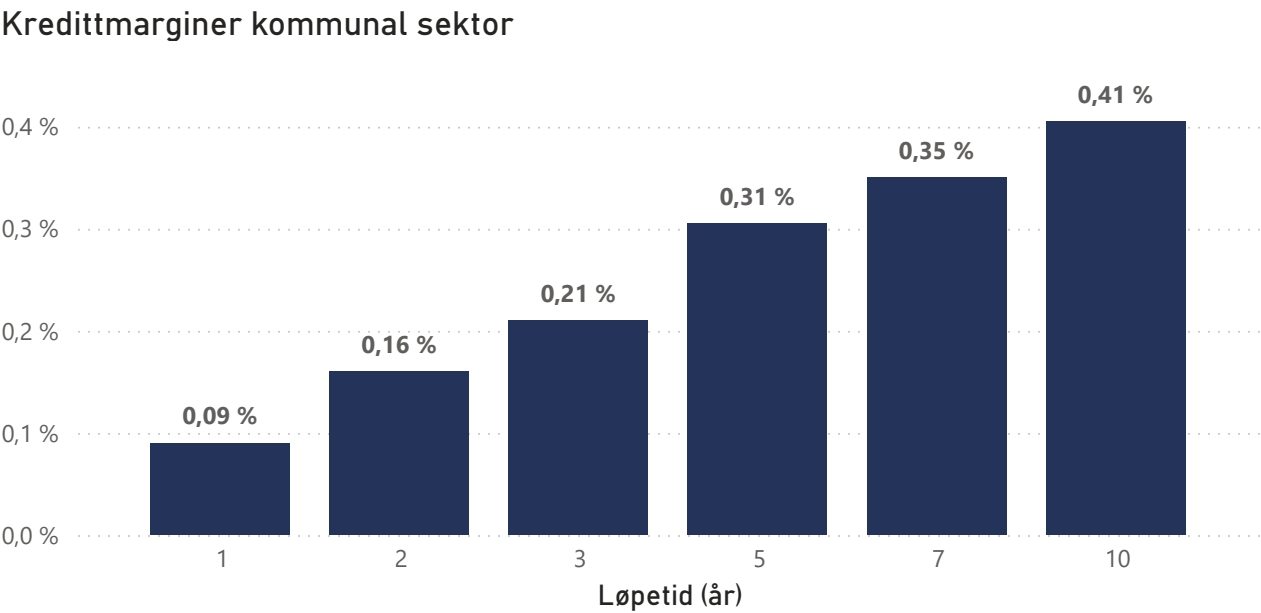
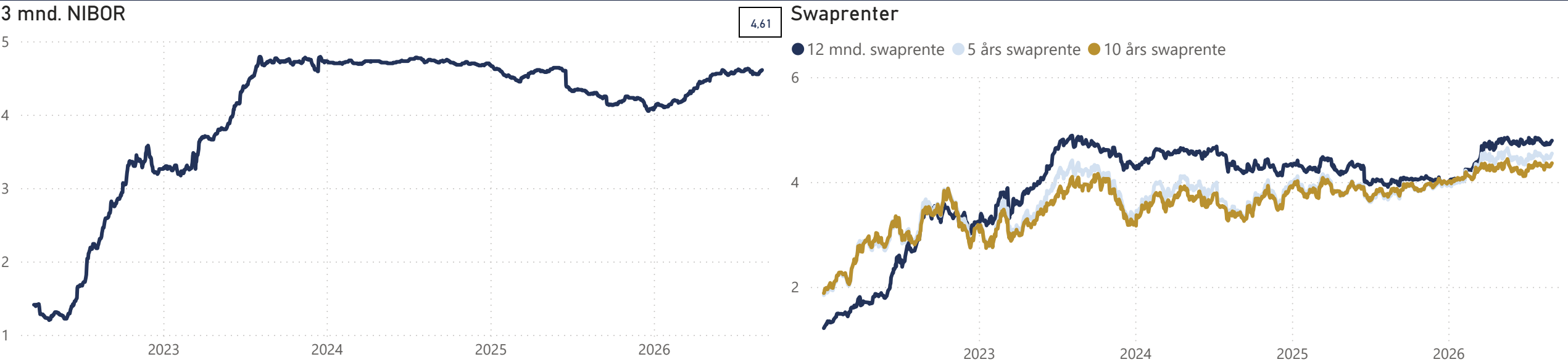
Markedskommentar

August ble nok en gang en måned i skyggen av konflikten mellom USA og Iran, og oljeprisen svingte kraftig i takt med nyhetsbildet. Måneden åpnet med håp om en løsning for skipstrafikken gjennom Hormuzstredet, og Brent-prisen falt til rundt 78 dollar fatet i begynnelsen av august. Men dette varte ikke lenge. Trump lot intensjonsavtalen med Iran løpe ut 17. august og varslet «økonomisk krigføring» mot Iran og land som handler med landet. Som følge av dette steg oljeprisen til nærmere 95 dollar fatet, for så å ende på ca. 90 dollar fatet. August ble avsluttet med nye amerikanske angrep mot Iran og et iransk mottrekk med missil- og droneangrep mot amerikanske baser i Jordan. Enn så lenge er situasjonen langt unna en fredelig løsning. Rentemarkedet var i stor grad styrt av sentralbankene og av økende bekymring for statsgjeld. Norges Bank holdt renten uendret på rentemøtet i august, til tross for at norsk kjerneinflasjon kom inn på 2,7 % for andre måned på rad og godt under Norges Bank forventning på 3,3 %. Markedet forventer likevel at Norges Bank hever renten til 4,50 prosent på møtet i september, da inflasjonen fortsatt ligger godt over målet på 2 %. Om Fed sjef Kevin Warsh er pengepolitikken svar på ulven i fåreklær (eller en hauk i dueklær), skal være usagt, men enn så lenge er det lite som tyder på at han er Trump sin marionettefigur. Selv om markedet har fryktet at han vil kutte renten for å tilfredsstille Trump, har vi ikke sett dette igjen i rentemarkedene. Snarere tvert imot, har det vært stor usikkerhet om det i stedet blir en renteheving på rentemøtet i september. Amerikansk inflasjon kom videre ned som ventet, og markedet priset først inn en stor overvekt for ingen renteheving. Imidlertid snudde Warsh bildet med en haukete tale på Jackson Hole-konferansen i slutten av måneden, hvor han poengterte viktigheten av å stanse inflasjonen, noe som løftet sannsynligheten for en renteheving i september. Vi har også sett statsrenter globalt stige kraftig drevet av frykt for en stadig økende statsgjeld. Amerikansk 30-åring kom opp til over 5,30 %, noe som er høyeste nivå siden 2007. Finansminister Scott Bessent annonserte en dobling av tilbakekjøpene av amerikanske statsobligasjoner for å dempe oppgangen, men effekten har så langt vist seg kortvarig.

Det norske aksjemarkedet hadde en sterk måned, godt hjulpet av oljeprisen og snuser nok en gang på all-time high. Til tross for høye statsrenter og høy usikkerhet, har likevel også de ledende indeksene hatt en fin måned med oppgang. Sterke selskapsresultater medførte bra avkastning etter en svak juli måned. NVIDIA som er et av de viktigste selskapene innenfor teknologi, leverte sterke tall og bekreftet at de enorme AI investeringene fremdeles gir inntektsvekst. Likevel, ingenting vokser inn i himmelen, så det er nok av gode grunner til å være forsiktig i denne sektoren. Indikativ rente under er basert på teoretiske nivåer.

Produkt	Referanserente	Referanserente nivå	Kredittmargin	Indikativ rente*
3 mnd. Sertifikat	3 mnd. Nibor	4,61 %	0,00 %	4,61 %
6 mnd. Sertifikat	6 mnd. Nibor	4,82 %	0,03 %	4,85 %
12 mnd. Sertifikat	1 års swap	4,79 %	0,09 %	4,88 %
3 år obligasjon	3 års swap	4,75 %	0,21 %	4,96 %
5 år obligasjon	5 års swap	4,55 %	0,31 %	4,86 %
10 år obligasjon	10 års swap	4,36 %	0,41 %	4,77 %

Markedsdata

Porsgrunn kommune		Stamdata						31.08.2026	
Portefølje & Lånenummer	Navn	Startdato	Forfallsdato	Restbeløp	Referanserente	Margin	Totalrente	Rentereg. dato	Påløpte renter
Kommunalbanken				1 631 960 000			3,8950		-28 154 273,50
20230099	Porsgrunn - KBN - Fast - 19.04.27	19.04.2023	19.04.2027	273 000 000	3,910	0,0000	3,9100	19.04.2027	-3 854 608,33
20220008	Porsgrunn - KBN - Fast - 14.01.28	14.01.2022	14.01.2028	305 300 000	2,230	0,0000	2,2300	14.01.2028	-4 274 030,39
20230036	Porsgrunn - KBN - Fast - 01.03.28	01.03.2023	01.03.2028	230 000 000	4,085	0,0000	4,0850	01.03.2028	-4 645 552,78
20250137	Porsgrunn - KBN - Fast - 14.05.29	12.05.2025	14.05.2029	300 000 000	4,320	0,0000	4,3200	14.05.2029	-3 888 000,00
20240088	Porsgrunn - KBN - Fast - 11.03.30	11.03.2024	11.03.2030	323 660 000	4,485	0,0000	4,4850	11.03.2030	-6 814 526,44
20250058	Porsgrunn - KBN - Fast - 14.02.31	14.02.2025	14.02.2031	200 000 000	4,340	0,0000	4,3400	14.02.2031	-4 677 555,56
Swap Fokus 2027				240 000 000			4,9333		-2 099 519,63
12046189FO-78079				0			4,8700		229 466,67
NO0010367535	Porsgrunn - Danske - Fast - 21.06.27	21.06.2013	21.06.2027	240 000 000	5,060	0,0000	5,0600	21.06.2027	-2 328 986,30
Verdipapirmarkedet				2 300 283 000			4,3911		-21 252 737,14
NO0013751545	Porsgrunn - DNB - Sertifikat 4 mnd.	15.05.2026	15.09.2026	445 000 000	4,568	0,0000	4,5680	15.09.2026	-6 014 741,92
NO0013759928	Porsgrunn - DNB - Sertifikat 6 mnd.	25.08.2026	25.02.2027	383 000 000	4,824	0,0000	4,8240	25.02.2027	-303 713,75
NO0013508358	Porsgrunn - Danske - FRN obligasjon	17.03.2025	17.03.2027	290 183 000	4,540	0,3150	4,8550	17.09.2026	-2 935 080,14
NO0013646364	Porsgrunn - Danske - FRN obligasjon	03.09.2025	04.09.2028	210 500 000	4,590	0,3450	4,9350	04.09.2026	-2 539 331,67
NO0013736157	Porsgrunn - Danske - FRN obligasjon	03.03.2026	05.03.2029	367 000 000	4,580	0,2080	4,7880	03.09.2026	-4 344 179,00
NO0010860935	Porsgrunn - Nordea - Fast 21.08.29	21.08.2019	21.08.2029	296 000 000	1,934	0,0000	1,9340	21.08.2029	-143 116,00
NO0013741819	Porsgrunn - Nordea - Fast 30.04.31	30.04.2026	30.04.2031	308 600 000	4,834	0,0000	4,8340	30.04.2031	-4 972 574,67
Totalt				4 172 243 000			4,3068		-51 506 530,27

Portefølje & Lånenummer ▲	Navn	Startdato	Forfallsdato	Restbeløp	Totalrente	Påløpte renter
Husbanken				423 532 333	4,0558	-6 198 047,38
11497957	Porsgrunn - HB - Startlån	01.03.2026	01.04.2027	539 996	4,0590	-11 015,42
11516691	Porsgrunn - HB - Startlån	01.03.2026	01.11.2036	11 535 196	4,0380	-38 284,21
11520493.10	Porsgrunn - HB - Startlån	01.03.2026	01.07.2037	7 245 863	4,0380	-54 421,23
11520493.20	Porsgrunn - HB - Startlån	01.03.2026	01.01.2038	2 921 735	4,0380	-19 717,15
11524347.10	Porsgrunn - HB - Startlån	01.03.2026	01.06.2038	9 282 618	4,0590	-94 013,59
11524347.20	Porsgrunn - HB - Startlån	01.03.2026	01.12.2038	4 810 902	4,0590	-48 724,42
11528873.10	Porsgrunn - HB - Startlån	01.03.2026	01.07.2039	8 027 673	4,0590	-54 455,99
11528873.20	Porsgrunn - HB - Startlån	01.03.2026	01.01.2040	5 039 768	4,0590	-34 187,44
11528873.30	Porsgrunn - HB - Startlån	01.03.2026	01.01.2040	5 139 494	4,0590	-34 863,93
11532184.10	Porsgrunn - HB - Startlån	01.03.2026	01.06.2045	14 428 978	4,0590	-146 135,50
11532184.20	Porsgrunn - HB - Startlån	01.03.2026	01.12.2045	9 604 996	4,0590	-97 278,61
11534981.10	Porsgrunn - HB - Startlån	01.03.2026	01.05.2046	22 510 722	4,0590	-305 780,71
11534981.20	Porsgrunn - HB - Startlån	01.03.2026	01.11.2046	9 852 769	4,0590	-133 837,85
11537686	Porsgrunn - HB - Startlån	01.03.2026	01.05.2047	44 696 012	4,0590	-607 140,83
11539824	Porsgrunn - HB - Startlån	01.03.2026	01.05.2048	6 713 198	4,0590	-91 190,61
11541607	Porsgrunn - HB - Startlån	01.03.2026	01.04.2049	40 308 875	4,0590	-682 653,44
11545115	Porsgrunn - HB - Startlån	01.03.2022	01.04.2052	18 078 691	4,0590	-306 172,79
11545867	Porsgrunn - HB - Startlån	13.03.2023	01.04.2053	66 303 363	4,0590	-1 122 884,69
11547158	Porsgrunn - HB - Startlån	21.02.2024	01.03.2054	67 674 115	4,0590	-1 380 488,91
11548303	Porsgrunn - HB - Startlån	02.04.2025	01.05.2055	68 817 369	4,0590	-934 800,06
Totalt				423 532 333	4,0559	-6 198 047,38

Type	Referansenummer	Navn	Startdato	Forfallsdato	Beløp	Rente	Påløpte renter
swap	12046189FO-78079	Porsgrunn - Danske Bank Markets - Swap 2	21. desember 2016	21.06.2027	-240 000 000	5,1900	2 352 800,00
swap	12046189FO-78079	Porsgrunn - Danske Bank Markets - Swap 2	21. desember 2016	21.06.2027	240 000 000	4,5500	-2 123 333,33

Ordliste, forklaringer og beregninger

Deflasjon er reduksjon i det generelle prisnivået på varer og tjenester. Det motsatte av deflasjon er inflasjon.

Derivatvolum er en betegnelse på beholdning av derivat i % av samlet gjeld. Et derivat er et verdipapir der verdi avhenger av et underliggende aktivum på et fremtidig tidspunkt. F.eks. rentebytteavtale eller FRA.

Durasjon er den vektete gjennomsnittstiden til renteregulering på et lån beregnet ut fra nåverdien på fremtidige kontantstrømmer. Durasjon måler prissensitivitet til et lån med hensyn til endringer i renten. Durasjonen til en fastrenteobligasjon er den tid det i gjennomsnitt tar før kontantstrømmene (renter og hovedstol) forfaller til betaling. Durasjonen (egentlig modifisert durasjon) gir i tillegg uttrykk for hvor følsom verdien av obligasjonen er for endringer i rentenivået, og forteller hvor mange prosent verdien av obligasjonen vil gå ned med dersom markedsrentene stiger med ett prosentpoeng. Lang durasjon betyr at obligasjonsverdien er følsom for renteendringer. Durasjon baseres på beregning av markedsverdi, rentebinding er mer kontantstrømbasert og antas å være mer egnet som risikomål i offentlig sektor.

Fastrente er definert som gjeldsbrevlån eller obligasjoner som har gjenværende rentebinding på over ett år.

Finansreglement gir en samlet oversikt over fullmakter, rammer og retningslinjer for finansforvaltningen. Det fastsetter rammene for en forsvarlig og hensiktsmessig finansiell risikoprofil.

Flytende rente er definert som gjeldsbrevlån, sertifikat og obligasjoner som har gjenværende rentebinding under ett år.

Forfallsdato er den spesifikke dagen en inn- eller utbetaling skal skje på (betalingsfrist).

Gjeldsbrevlån er den mest benyttede låneformen i bankene. Lån blir knyttet til et gjeldsbrev. Det er et dokument hvor låntaker erklærer å skyldte penger. I gjeldsbrevet står det bestemmelser som regulerer forholdet mellom låntaker og långiver. Kommunalbanken og KLP Kommunekreditt utsteder gjeldsbrevlån med flytende – og fastrente samt gjeldsbrevlån med sertifikat og obligasjonsvilkår.

Inflasjon er vedvarende vekst i det generelle prisnivået. Inflasjon måles vanligvis ved veksten i konsumprisene. Norges Banks operative gjennomføring av pengepolitikken rettes inn mot lav og stabil inflasjon. Det operative målet for pengepolitikken er en årsvekst i konsumprisene som over tid er nær 2,5 prosent.

Kapitalbinding er volumveid gjennomsnitt av gjenværende tid frem til forfallstidspunktet for et gjeldsbrevlån, sertifikat eller obligasjon. F.eks. vil et 3 måneders sertifikat ha 0,25 i kapitalbinding på oppstartstidspunktet.

Konsumprisindeksen (KPI) er et mål for prisnivået til konsumprodukter og viser prisutviklingen på varer og tjenester som private husholdninger etterspør. Den prosentvise endringen i KPI brukes ofte som et generelt mål for inflasjon i en økonomi.

Kredittmargin (spread) er rentedifferansen mellom kredittobligasjonen og swaprente med samme løpetid. I det norske markedet benyttes swaprenten som målestokk, mens man i Euromarkedet noen ganger benytter statsrenten.

Kredittrisiko er risiko for at motpart ikke oppfyller sine forpliktelser. I et låneforhold består kredittrisikoen i at låntager ikke oppfyller låneavtalen.

Markedsrisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av prisfluktuasjoner i finansielle markeder.

Ordliste, forklaringer og beregninger

Kupongrente er den faste renten på obligasjoner ved utstedelsestidspunktet. Når det generelle rentenivået synker vil en gitt kupongrente bli mer attraktiv og kursen på obligasjonen vil stige. Når det generelle rentenivået stiger blir effekten motsatt.

ISIN (lånenummer) er et nummer som brukes for å identifisere ulike verdipapirer, inkludert gjeldspapir, aksjer, opsjoner, derivater og rentederivater.

Markedskommentar er beskrivelse av dagens økonomiske situasjon og den fremtidige situasjonen basert på tolkninger av tilgjengelig informasjon. Uttalelsene reflekterer oppfatninger på det tidspunktet de ble laget, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten forvarsel.

Motpartsrisiko er forstått å være den type og grad av risiko forbundet med hver part i en avtalefestet ordning og risiko for at den andre parten opprettholder sine forpliktelser. For lån antas motpartsrisikoen for låntager å være lav. For rentebytteavtaler må motpartsrisiko vurderes ved kontraktsinngåelse.

Nibor (Norwegian Interbank Offered Rate) er en samlebetegnelse på norske pengemarkedsrenter med ulike løpetider, som skal gjenspeile rentenivået som långiver krever for et usikret utlån i norske kroner med levering om to dager, «spot».

Nøkkeltall anvendes innen økonomi for å sammenligne selskaper eller organisasjoner og deres virksomhet. Nøkkeltall som er fremhevet i rapporten antas å være spesielt viktig for den aktuelle kommune eller kunde.

Obligasjon er et standardisert omsettelig lån med opprinnelig løpetid på minst ett år. Betingelsene ved et obligasjonslån, slik som løpetid, rente, utbetalingsdatoer og eventuelle rentereguleringer avtales ved utstedelsen av obligasjonen.

Oppgjørslisiko er risiko for tap og likvidetsproblemer i forbindelse med avregnings- og oppgjørsfunksjonene. Oppgjørslisiko omfatter kredittrisiko, likvidetsrisiko, juridisk risiko og operasjonell risiko. Risikoen som oppstår i et betalingssystem.

Oslo Børs er Norges eneste regulerte markedsplass for omsetning av aksjer, egenkapitalbevis og andre verdipapirer, som derivater og obligasjoner.

P.a. rente er en enkel beregning for å vise forventet rentekostnad de neste 12 månedene. Beregnet som restgjeld x kupong.

P.t. rente er en rente med kort renteregulering (vanligvis 14 dager) som vanligvis følger långivers innlånskostnader. Den følger også utviklingen i de korte pengemarkedsrentene og endres i takt med disse.

Påløpte renter viser akkumulerte, ikke betalte renter for det aktuelle lånet på rapporteringstidspunkt. Påløpte renter pr. 31. desember er således det rentebeløpet som skal anordnes til dette året. Påløpte renter i rapporten er beregnet med utgangspunkt i lånets stamdata og er et estimat. Husbanken har egne beregningsmetoder som ikke lar seg gjenskape på en enkel måte. Påløpte renter beregnet for Husbanklån og for fastrenteobligasjoner kan avvike noe.

Rapporteringsperiode er den aktuelle perioden som det rapporteres for. Rapporteringsdato og intervall er angitt på rapportens forside.

Refinansieringsrisiko er risikoen for at lån som forfaller ikke får ny finansiering og dermed må innfris. For fylkeskommuner og kommuner gjenspeiles denne risikoen i stor grad i volatiliteten i kredittmarginen som kan endre seg ved hver refinansiering. Risikoen kan reduseres ved å forlenge løpetiden i låneporteføljen, og ha tilstrekkelig likviditet til å dekke forfall eller tilgang til andre former for kreditt.

Ordliste, forklaringer og beregninger

Rentebetingelser er til enhver tid gjeldende betingelser knyttet til det enkelte lånet.

Rentebindingstid (i år) er volumvektet gjennomsnitt av gjestående rentebindingstid for lån og rentebytteavtaler.

Rentebinding inklusive forwardkontrakter (i år) er volumvektet gjennomsnitt av gjestående rentebindingstid for lån og rentebytteavtaler. Denne varianten av nøkkeltallet tar hensyn til rentebytteavtaler som har oppstart frem i tid.

Rentebytteavtale (også kjent som renteswap) er en finansiell avtale om å bytte rentebetingelser for en periode. Et eksempel er å gå fra flytende rente til fastrente på et lån.

Rentefølsomhet sier noe om hvor mye kursen på et rentefond endres ved renteendringer. Måler prisfølsomheten til et fond ved mindre parallelle endringer på rentekurven.

Rentekostnad er kostnaden ved å låne penger. Betegnelse på den delen av betalte renter som skal anordnes på det spesifikke året.

Renteregulering er endring av lånerenten en eller flere ganger i låneperioden. Ny rente settes i forhold til rentereguleringsklausulen i lånekontrakten.

Renterisiko kan deles i markedsbasert- og kontantstrømbasert risiko. Markedsbasert renterisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av endringer i renten. Kontantstrømbasert risiko er risiko for økte rentekostnader ved økninger i det generelle rentemarkedet.

Sertifikat er et rentebærende papir i likhet med obligasjoner. Forskjellen mellom papirene er at sertifikat har maksimal løpetid på ett år.

Stamdataoversikt viser en oppsummering av utvalgte sentrale betingelser og forutsetninger for de ulike lån, sertifikat og obligasjoner.

Styringsrenten er Norges Banks sentrale rente i utøvelsen av pengepolitikken. I Norge er dette representert ved foliorenten.

Swap (rentebytteavtale) er en avtale mellom to parter om å bytte fremtidige kontantstrømmer. For eksempel kan den ene parten betale den andre flytende rente, mens den selv mottar fast rente eller omvendt.

Tillitsmann i et obligasjonslån er en fellesrepresentant for obligasjonseierne hvis hovedoppgave er å ivareta deres interesser og rettigheter overfor låntaker. Tillitsmann i det norske markedet er vanligvis Nordic Trustee.

Total lånegjeld viser samlet lånegjeld som det rapporteres for. Samlet oversikt over lånene som inngår i rapporten finnes under kapittelet «stamdata».

Total rente er lånets gjeldende kupong, dvs. referanserente med tillegg av kredittmargin.

Valutakurs er prisen på et lands valuta målt mot andre lands valuta, for eksempel norske kroner per euro. Valutarisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av fluktuasjoner i valutakursen.

Vektet gjennomsnittsrente er volumvektet gjennomsnitt av kupongrenter for lån og rentebytteavtaler.

Verdipapirsentralen (VPS) er en privat, selveiende institusjon, opprettet ved lov om verdipapirsentral, som driver et elektronisk rettighetsregister for aksjer, obligasjoner og andre finansielle instrumenter med i hovedsak norske utstedere.